

بیمه اجتماعی و عدالت اجتماعی

نویسندگان:

لیا روین کاروا، س. استس، برایان آر. گراسمن، بروک ای. هولیستر و اریکا سالوی

مجموعه:

سید وحید میره، گی و بهادر سهرابی

به سفارش:

مؤسسه راهبردهای بازنشتگی صبا

«تهاد پژوهشی صندوق بازنشتگی کشوری»

عنوان و نام پدیدآور: بیمه اجتماعی و عدالت اجتماعی / لیا روین - [و دیگران]؛ مترجمان سید وحید میره بیگی، بهادر سهرابی؛ به سفارش مؤسسه راهبردهای بازنشتگی صبا «تهاد پژوهشی صندوق بازنشتگی کشوری».

مشخصات نشر: تهران: طرح نقد، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری: ۳۶۸ ص.

شابک: ۹۷۸۶۰۰۸۵۸۲۳۷۳ : ریال ۳۰۰۰۰۰

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

یادداشت: عنوان اصلی: Social insurance and social justice: Social Security, Medicare, and the campaign against entitlements, c2009

یادداشت: نویسندگان لیا روین، کارول ال. استس، برایان آر. گراسمن، پروک ای. هولیستر، اریکا سالوی .

موضوع: مدیکر

موضوع: Medicare

موضوع: بیمه درمانی — ایالات متحده

موضوع: Health insurance — United States

موضوع: تامین اجتماعی — ایالات متحده

موضوع: Social insurance — United States

موضوع: عدالت اجتماعی — ایالات متحده

موضوع: Social Security — United States

شناسه افزوده: روین، لیا

شناسه افزوده: Rogne, Leah

شناسه افزوده: میره بیگی، سید وحید، ۳۶۵ متر

شناسه افزوده: سهرابی، بهادر، ۱۳۷۰ - متر

شناسه افزوده: صندوق بازنشتگی کشوری. مؤسسه راهبردهای بازنشتگی صبا

رده بندی کنگره: HG9396

رده بندی دیویی: ۳۶۸/۳۸۲۰۰۶۸

شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۴۵۶۰۴

بیمه اجتماعی و عدالت اجتماعی

نویسندگان: لیا روین، کارول ال. استس، برایان آر. گراسمن، پروک ای. هولیستر و اریکا سالوی

مترجمان: سیدوحید میره بیگی و بهادر سهرابی

نوبت چاپ: اول

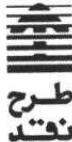
تاریخ انتشار: پاییز ۱۳۹۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۸۲-۳۷-۳

چاپ و صفحه آرایی: سروش آفتاب فردا

طراح جلد: علی اکبر محمدخانی

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

طرح
نقد

نشانی انتشارات: تهران، میدان انقلاب، کارگر جنوبی، مقابل پاساژ مهستان، پلاک ۱۲۵۱، واحد ۴

تلفکس: ۶۶۴۸۳۷۶۳

پست الکترونیک: tarhenaghd@gmail.com

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای مؤسسه راهبردهای بازنشتگی صبا محفوظ است.

فهرست

الف.....	مقدمه مترجم.....
ب.....	پیشگفتار.....
خ.....	سیاسگزاری.....
ر.....	یادبود: قهرمان تأمین اجتماعی: نقش فوق العاده رابرت.....
ط.....	سر آغاز: همه با هم رهسپاریم؛ بیمه اجتماعی، عدالت اجتماعی و تعجب اجتماعی.....
۱.....	بخش نخست: بیمه اجتماعی: تاریخچه، سیاست‌ها و چشم‌انداز.....
۸.....	۱. نه اصل راهنمای تأمین اجتماعی.....
۱۵.....	۲. بیمه اجتماعی و حق مساعدت.....
۲۶.....	۳. حرکت نسل‌ها؛ آیا ما هنوز با همدیگر رهسپاریم؟.....
۵۱.....	۴. آینده بیمه اجتماعی: ارزش‌ها و وابستگی متقابل نسلی.....
۶۷.....	بخش دوم: آنچه در خطر است.....
۷۳.....	۵. یک ملت دارای وابستگی متقابل: بررسی مرزهای شهروندی در تاریخ تأمین اجتماعی و مدیکر.....
۱۱۰.....	۶. چرا همه زنان و بیشتر مردان باید به جای تأمین اجتماعی خصوصی شده از تأمین اجتماعی فراگیر حمایت کنند؟.....
۱۲۸.....	۷. سالم، دارا و خردمند: چالش‌های پیش‌روی امنیت درآمد برای سالمندان رنگین پوست.....
۱۴۴.....	۸. کیفیت زندگی اجتماعات رنگین پوست.....

- بخش سوم: مذاکرات ادامه‌دار پیرامون برنامه‌های بیمه اجتماعی..... ۱۵۷
۹. آیا می‌توان با تهدیدات پیش‌روی بیمه اجتماعی در آمریکا مقابله کرد؟..... ۱۶۳
۱۰. خصوصی‌سازی تأمین اجتماعی؛ نهادینه‌شدن جنبشی ایدئولوژیک..... ۱۸۷
۱۱. رویکردی هنجاری به تأمین اجتماعی: حفظ کرامت انسانی مستلزم چیست؟..... ۲۰۶
۱۲. افکار عمومی و بیمه اجتماعی در آمریکا..... ۲۲۸
۱۳. بازیابی اعتماد به تأمین اجتماعی: تعهد ما به نسل‌های آینده..... ۲۶۳
- بخش چهارم: نگاه‌های انتقادی درباره اصلاح بیمه اجتماعی..... ۲۷۹
۱۴. بیمه اجتماعی در اروپا..... ۲۸۳
۱۵. نظام‌های بازنشستگی در بحران؛ سالمندی در عصر جهانی‌شدن..... ۳۰۵
- سخن آخر؛ از جسارت آرزوگر تا جسارت عمل‌کردن..... ۳۲۹

مقدمه مترجم

کتاب پیش‌رو، به پژهش راجع به نهاد بیمه اجتماعی و دشمنان آن پرداخته و به ویژه بر تجربه ایالات متحده تأکید دارد. سنه اداسی کتاب، مقابله علمی با ایدئولوژی‌ها و سیاست‌هایی است که به دنبال نابودی یا تضعیف شدید بیمه اجتماعی هستند. در این راستا، از سویی، با تعمق در اصول اخلاقی فلسفی بیمه اجتماعی، نیز توجه به شواهد تجربی ضرورت حفظ و بهبود بیمه‌های اجتماعی را گوشزد می‌کند و از سوی دیگر، به مناقشه مبنای اندیشه‌ای و نیز پیامدهای گفتمان‌های مخالف آن (یعنی محافظه‌کاری سیاسی و نتولیبرالیسم اقتصادی)، می‌کوشد بی‌اعتبار بودن آن گفتمان‌ها را اثبات کند.

فرض بنیادین نویسندگان این است که «انسان»، بیس از بکه «فرد مجزا و مستقل» باشد، جزئی از تار و پود پیچیده اجتماعی است که نسل‌های گذشته و کنونی آن را ساخته‌اند: انسان در دوره نوزادی کاملاً به «دیگری» وابسته است، زبان، اندیشه و مهارت‌ها، از «دیگری» می‌آموزد و به جهانی پای می‌گذارد که تقریباً تمامی آن را «دیگران» ساخته‌اند. هر امر برآمده که با آن روبه‌رو می‌شویم و به آن نیازمندیم (مانند کالاها، ابزارها، جاده‌ها، شهرها، تکنولوژی‌ها و حتی افسانه‌ها، قصه‌ها، ارزش‌ها و...)، بیش از آنکه محصول اراده و کنش ما - به مثابه «فرد مستقل مسئول» باشد، محصول اراده و کنش «دیگرانی» است که بسیاری از آن‌ها در گذشته‌اند. اگر چنین نگاهی را بپذیریم، انسان را نه همچون «فردی» که خود بر اساس تصمیم و عقلانیت آینده‌اش را رقم می‌زند، بلکه همچون «عضوی/شهروندی» از یک جامعه در نظر خواهیم گرفت که به بیان نویسندگان کتاب دارای

«وابستگی متقابل درون نسلی و بین نسلی» با «دیگران» است. این «عضو/شهروند» همان طور که خود بر شانه نسل های گذشته ایستاده است، با مشارکت در جامعه، به تداوم این «حرکت» یاری می رساند. نویسندگان از لحاظ اخلاقی دارای رویکردی دربرگیرنده (inclusive) هستند. در این رویکرد، «دیگری»، فارغ از نژاد، مذهب، جنسیت، سن و... دارای کرامت انسانی است و حفظ کرامت انسانی او در دنیای مدرن کنونی، جز با تضمین امنیت اقتصادی و امنیت سلامتی در دوره های اشتغال، بیکاری و بازنشستگی ممکن نمی شود.

همان طور که اشاره شد، «انسان» نه «سوژه مستقل خودآیین» بلکه یک «عضو/شهروند» است که وجود انسانی او (بقای زیستی و قابلیت های انسانی مانند زبان/اندیشه) به «دیگران» وابسته است؛ یعنی ذاتاً اجتماعی است. نویسندگان در بخش های مختلف مقالات خود، بر این مهم انگشت نهاده اند که همان طور که اجتماعی بودن وجود انسان بیش از تفرد و استقلال او اصالت دارد، بسیاری از ریسک هایی که طی زندگی فردی او پیش می آیند، ماهیت جمعی دارند (او مسئول پدایش آنها و رفع آنها نیست). بیمه اجتماعی نهادی است که امنیت اقتصادی و سلامتی را فراهم و این ریسک ها را توزیع می کند (به طور جمعی رفع می کند/کاهش می دهد).

ایدئولوژی هایی بر علیه بیمه اجتماعی شکل گرفته اند که در عرصه سیاست گذاری و علم فعال اند. نویسندگان نشان داده اند که این ایدئولوژی ها (حافظه کاری سیاسی و تئولیرالیسم اقتصادی) توسط اندیشکده ها و رسانه های حمایت و ترویج می شوند. راه های مالی آنها، گروه هایی هستند که با تضعیف بیمه اجتماعی به منفعت بیشتری دست می یابند. این ایدئولوژی ها، بر خلاف اصول بیمه اجتماعی، انسان را یک «سوژه مستقل خودآیین» می دانند که مسئول خهش بختی/بدبختی خویش است. آنها در مخالفت با بیمه اجتماعی، از یک طرف در آسیب پذیری مالی بیمه اجتماعی به دلیل تحولات جمعیت شناختی مبالغه کرده و راجع به آینده مالی برنامه های بیمه اجتماعی، پیش بینی هایی بدبینانه، غیرواقعی و هیجانی را رواج می دهند. در این راستا سالمندان نسل پیش زایی (نسل انفجار جمعیت) را بار اضافی ای می دانند که تأمین درآمد و سلامت آنها، ظلم به جوانان است. از طرف دیگر می کوشند خصوصی سازی برنامه اجتماعی را در جهان رواج دهند. نویسندگان با رجوع به شواهد تجربی نشان داده اند که هر دو تلاش یادشده قابل دفاع نیستند؛ «جمعیت شناسی آخرالزمانی» چیزی جز هیاهویی رسانه ای نیست و «خصوصی سازی بیمه اجتماعی» حاصلی جز بهره کشی بیشتر و

انتقال ریسک‌های بیشتر بر دوش افراد و خانواده نداشته است. نویسندگان کتاب راهکارهایی را برای مقابله با این دو روند پیشنهاد کرده‌اند.

نویسندگان تمایز درخشان و ژرفی بین سرمایه‌داری و دموکراسی قائل شده‌اند و نشان داده‌اند که این دو با یکدیگر ارتباط بنیادینی ندارند، بلکه برعکس، نئولیبرالیسم با اصرار باورمندانه به خصوصی‌سازی، موجب افزایش بی‌عدالتی (=کاهش دموکراسی) می‌شود. اما بیمه اجتماعی ماهیتاً با عدالت اجتماعی (و بنابراین دموکراسی) مرتبط است.

نکته آخر اینکه، می‌توان این مضمون اساسی را از مباحث کتاب برداشت کرد که برپایی عدالت اجتماعی، جز با رویکردهای دربرگیرنده (inclusive) در سیاست‌گذاری ممکن نیست. رویکردهای طردکننده (exclusive) دشمن عدالت اجتماعی‌اند: تبعیض/طرده اقتصادی که به بهره‌کشی بیشتر و وخامت اوضاع فقرای انجام می‌دهد، در رویکرد نئولیبرال و تبعیض/طرده جنسیتی (sexism؛ که به تداوم و تشدید محرومیت زنان یا گروه‌های اقلیت‌ها می‌انجامد) و تبعیض/طرده قومیتی/نژادی (racism؛ که به تداوم و تشدید محرومیت گروه‌های قومی و نژادی می‌انجامد) در رویکرد محافظه‌کاری قابل ردیابی‌اند. رویکردهای طردکننده، مزه‌ها، شهروندی را محدود می‌کنند، یعنی بخشی از اعضا/شهروندان جامعه را از حقوق اجتماعی خویش محروم می‌سازند و سلطه آن‌ها در سیاست‌گذاری‌ها به زیان عدالت اجتماعی است.

امید است که ترجمه این کتاب بتواند بخشی از تلاش‌های انجمن را جمع به میانی اخلاقی-فلسفی بیمه‌های اجتماعی را جبران کند و نیز تصویری که از نهادهای سیاسی طرفداران و مخالفان این نهاد به دست می‌دهد، برای پژوهشگران و کنشگران آموزنده باشد.

سیدوحید میره‌بیگی